11/08/2020

“Βέβηλα χείλη μίλησαν κατά την παρουσία της πανδημίας”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καστορίας

Ορθόδοξο θεολογικό κείμενο υπό τον τίτλο, *“Ημείς και ο Χριστός εν εσμέν”*, δημοσιεύει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καστορίας κ. Σεραφείμ, όπου, μεταξύ άλλων, αναφέρει: “Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να καταθέσω στην αγαπώσα καρδία σας ψήγματα από την πατερική εμπειρία αναφορικά με το Ιερό Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας. Πολύς λόγος γίνεται σήμερα για αυτό το Ιερό Μυστήριο. **Βέβηλα χείλη μίλησαν, μάλιστα, κατά την παρουσία της πανδημίας που έπληξε την πατρίδα μας αλλά και ολόκληρο τον πλανήτη και είπαν ότι είναι δυνατόν δια της ιεράς λαβίδος που μας μεταδίδει το Σώμα και το Αίμα του Χριστού να μεταδοθεί ο θανατηφόρος ιός.** Η εμπειρία, όμως, όλων των αιώνων απέδειξε πως ουδέποτε έχουμε μετάδοση κάποιας μολυσματικής ασθένειας, αφού πιστεύουμε και ομολογούμε ότι αυτό το οποίο λαμβάνουμε είναι το Σώμα και το Αίμα του Χριστού που μας δίδεται εις υγείαν ψυχής και σώματος, αλλά και εις άφεσιν αμαρτιών και εις ζωήν αιώνιον. Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος είναι αποκαλυπτικός στο σημείο αυτό: «Όταν δεις τον ιερέα να σου

δίνει τα Άγια Μυστήρια, μη νομίσεις ότι αυτό το πράττει ο ιερέας, αλλά πίστευε ότι το χέρι που απλώνεται είναι το χέρι του Χριστού».

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ – “Ημείς και ο Χριστός εν εσμέν”:

Ερμηνεύοντας ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος τα ιερά κείμενα των ευαγγελιστών που αναφέρονται στον Μυστικό Δείπνο και στην παράδοση των φρικτών Μυστηρίων, λέγει τα εξής: «Πιστέψτε ότι και τώρα είναι εκείνο το δείπνο στο οποίο παρακαθόταν ο Χριστός. Σε τίποτα δεν διαφέρει εκείνο το δείπνο από τούτο το ιερό Μυστήριο... Επειδή και τούτο και εκείνο, Αυτός το προσφέρει»[1]. Και συνεχίζει ο ιερός πατήρ, μεταφέροντας στο ποίμνιό του τις προσωπικές του αγιοπνευματικές εμπειρίες: «Αυτός που εργάστηκε το Μυστήριο στον Μυστικό Δείπνο, ο Ίδιος τελεί και τώρα το Μυστήριο της Θείας Λειτουργίας... Αυτή η Αγία Τράπεζα είναι η ίδια η τράπεζα του Μυστικού Δείπνου και δεν έχει τίποτα λιγότερο»[2].

Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να καταθέσω στην αγαπώσα καρδία σας ψήγματα από την πατερική εμπειρία αναφορικά με το Ιερό Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

Πολύς λόγος γίνεται σήμερα για αυτό το Ιερό Μυστήριο. Βέβηλα χείλη μίλησαν, μάλιστα, κατά την παρουσία της πανδημίας που έπληξε την πατρίδα μας αλλά και ολόκληρο τον πλανήτη και είπαν ότι είναι δυνατόν δια της ιεράς λαβίδος που μας μεταδίδει το Σώμα και το Αίμα του Χριστού να μεταδοθεί ο θανατηφόρος ιός. Η εμπειρία, όμως, όλων των αιώνων απέδειξε πως ουδέποτε έχουμε μετάδοση κάποιας μολυσματικής ασθένειας, αφού πιστεύουμε και ομολογούμε ότι αυτό το οποίο λαμβάνουμε είναι το Σώμα και το Αίμα του Χριστού που μας δίδεται εις υγείαν ψυχής και σώματος, αλλά και εις άφεσιν αμαρτιών και εις ζωήν αιώνιον. Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος είναι αποκαλυπτικός στο σημείο αυτό: «Όταν δεις τον ιερέα να σου δίνει τα Άγια Μυστήρια, μη νομίσεις ότι αυτό το πράττει ο ιερέας, αλλά πίστευε ότι το χέρι που απλώνεται είναι το χέρι του Χριστού»[3].

Πρώτον. Τι είναι η Θεία Κοινωνία;

Είναι η παρουσία στη ζωή μας του Δωρεοδότου Χριστού. Είναι η στιγμή της προσωπικής μας συναντήσεως με τον ίδιο τον Χριστό. Όταν πλησιάζουμε για να κοινωνήσουμε τα Άχραντα Μυστήρια, δεχόμαστε μέσα μας την αθάνατη τροφή, το Σώμα και το Αίμα του Χριστού. Δεν κοινωνούμε κάποιες από τις δωρεές του Χριστού, αλλά τον ίδιο τον Χριστό. Γινόμαστε ένα με το Σώμα Του και το Αίμα Του.

«Αγκαλιάζεις τον Κύριο, αναμιγνύεσαι με το Άχραντο Σώμα Του, αναφύρεσαι με το σώμα που βρίσκεται στον ουρανό,... το πανακήρατο αίμα του αναμιγνύεται με το αίμα μας και μεταμορφώνει την ψυχή μας ώστε ολόκληρη η ύπαρξή μας να γίνεται λαμπρότερη από την φωτιά και να ακτινοβολεί περισσότερο από το χρυσάφι»[4].

Ακριβώς την ίδια αλήθεια διατυπώνει ο Άγιος Νικόλαος ο Καβάσιλας: «Και πράγματι, τα Μυστήρια είναι Σώμα και Αίμα του Χριστού, αλλά για την Εκκλησία αυτά είναι αληθινή τροφή και ποτό, και μετέχοντας αυτών δεν μεταβάλλει αυτά σε ανθρώπινο σώμα, όπως οποιαδήποτε άλλη τροφή, αλλ' αυτή μεταβάλλεται σε εκείνα, αφού τα ανώτερα υπερνικούν... Την Εκκλησία του Χριστού, αν κάποιος μπορούσε να την δει, ως προς αυτό και μόνο, κατά το ότι είναι ενωμένη με τον Χριστό και μετέχει των σαρκών Του, δεν θα έβλεπε τίποτε άλλο, παρά αυτό μόνο το σώμα του Κυρίου»[5]. Μάλιστα, αυτήν την ένωση του ανθρώπου με τον Θεό βεβαιώνει ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς: «Ω ασύγκριτο και εξαίρετο θαύμα, ενώνεται με τις ανθρώπινες υποστάσεις συναναμιγνύοντας τον Εαυτό Του με τον κάθε πιστό... Πως, λοιπόν, δεν θα φωτίσει με τη θεϊκή ακτινοβολία του σώματός Του που είναι μέσα μας, τις ψυχές εκείνων που άξια κοινωνούν, όπως κάποτε φώτισε τα σώματα των Μαθητών στο Θαβώρ;»[6]. Γι' αυτό και το ανέκφραστο Μυστήριο της ενώσεως του ανθρώπου με τον Θεό περιγράφεται από τον Άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο με μία φράση: «Ημείς και ο Χριστός εν εσμέν»[7].

Δεύτερον. Τι είναι η Θεία Κοινωνία;

Είναι το όπλο, η τροφή και η δύναμη στον καθημερινό μας αγώνα. Όπως οι στρατιώτες, προκειμένου να ανταποκριθούν στα υψηλά τους καθήκοντα και ιδιαίτερα στις κρίσιμες μάχες, χρειάζονται την τροφή, έτσι και ο στρατιώτης του Χριστού στη μάχη που δίνει προς τις αρχές και τις εξουσίες του σκότους, έχει ανάγκη από τον άρτο της ζωής. Η συμμετοχή μας, λοιπόν, στα Άχραντα Μυστήρια δεν είναι συμβολική. Δεν κοινωνούμε απλώς έναν αγιασμένο άρτο, αλλά αυτό το Σώμα και το Αίμα του Χριστού, που μας εξασφαλίζει τη ρωμαλεότητα για να αντιμετωπίσουμε τον πόλεμο που δεχόμαστε από τρία μέτωπα: τον εαυτό μας, τον κόσμο και τον διάβολο.

Αυτό το όπλο χρησιμοποίησαν οι Χριστιανοί όλων των αιώνων, προκειμένου να αντιμετωπίζουν τους διώκτες τους.

Αυτό επιθυμούσαν να έχουν ως καθημερινή τους τροφή ακόμη και μέσα στις φυλακές.

Αυτό λάμβαναν ως εφόδιο ζωής αιωνίου, όταν τους οδηγούσαν στα ικριώματα και τις εκτελέσεις. Γι' αυτό και ατρόμητοι, γενναίοι, με υψωμένο το βλέμμα στον

ουρανό, αντιμετώπιζαν τον επερχόμενο θάνατο που θα τους ένωνε με το αγαπημένο πρόσωπο του Σωτήρος Χριστού. Αυτοί στάθηκαν ως πραγματικοί Χριστιανοί, αφού κατανοούσαν την καρδιά της Θείας Λειτουργίας, το μυστήριο δηλαδή της Θείας Ευχαριστίας[8]. Δηλαδή, βίωναν πραγματικά αυτό που ομολογεί ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων Δοσίθεος στην περίφημη Ομολογία του, ότι ο άρτος μεταβάλλεται στο αληθές σώμα του Κυρίου «όπερ εγεννήθη εν Βηθλεέμ εκ της Αειπαρθένου, εβαπτίσθη εν Ιορδάνη, έπαθεν, ετάφη, ανέστη, ανελήφθη, κάθηται εκ δεξιών του Θεού και Πατρός, μέλλει ελθείν επί των νεφελών του ουρανού… Τον δε οίνον μεταποιείσθαι και μετουσιούσθαι εις αυτό το αληθές του Κυρίου αίμα, όπερ κρεμαμένου επί του σταυρού εχύθη υπέρ της του κόσμου ζωής»[9].

Τρίτον. Τι είναι η Θεία Κοινωνία;

Αντίδοτο κατά του θανάτου και φάρμακο ζωής και αθανασίας, την χαρακτηρίζει ο Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος[10]. Εφόδιο ζωής αιωνίου[11], την ονομάζει ο Μέγας Βασίλειος. Ο Κύριος «εναποκρύπτει την ζωήν, και ώσπερ τι σπέρμα την αθανασίαν εντίθησιν, όλην την εν ημίν αφανίζον φθοράν»[12], μας βεβαιώνει ο Άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας. Ο Άγιος Ιουστίνος, ο ομολογητής αυτός της πίστεως, στη «Δογματική» του, σημειώνει χαρακτηριστικά: «Η συγγένεια αίματος, η ένωση του ανθρώπου με τον άνθρωπο, πραγματώνεται στο Θεανθρώπινο σώμα του Χριστού, στην Εκκλησία, και με ιδιαιτέρως ρεαλιστικό και εμπειρικό τρόπο κατά την Θεία Ευχαριστία, στην Μετάληψη του Σώματος και του Αίματος του Χριστού»[13].

Τις δύσκολες αυτές ώρες που διέρχεται ο λαός μας, δεν χρειάζεται να τον βομβαρδίζουμε με θέματα απιστίας, παρά να τον ενισχύουμε στην πίστη του, η οποία είναι έλλογη και υπέρλογη και ουχί λογική, όπως τινές διατείνονται.

Ένα γεγονός σχετικό με το θέμα των ημερών συναντούμε στο βιβλίο «Θαύματα και αποκαλύψεις» της Ιεράς Μονής Παρακλήτου. Γράφει εκεί, λοιπόν, χαρακτηριστικά:

«Υπάρχουν χριστιανοί που φοβούνται να μεταλάβουν για να μην κολλήσουν μικρόβια! Αν ήταν έτσι, δεν θα ζούσε κανένας από τους ιερείς, επειδή στο τέλος καταλύουν το περιεχόμενο του Αγίου Ποτηρίου, από το οποίο κοινωνούν συχνά εκατοντάδες πιστοί με ποικίλες αρρώστιες. Κι όμως, κανένας ιερέας δεν έπαθε ποτέ τίποτα. Το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου είναι “πυρ καταναλίσκον”.

» Ένα από τα πολλά περιστατικά που αποδεικνύουν περίτρανα την αλήθεια αυτή είναι και το ακόλουθο:

» Όταν ο Μητροπολίτης Χίου Παντελεήμων Φωστίνης (+1962) ήταν ιεροκήρυκας Αττικής, πήγε κάποτε να λειτουργήσει στο Φθισιατρείο της “Σωτηρίας”. Εκεί του έφεραν οι νοσοκόμοι μία μεγάλη πιατέλα με πολλά κουταλάκια.

– Τι τα φέρατε αυτά; Τους ρώτησε.

– Μας είπαν οι γιατροί να κοινωνήσετε μ’ αυτά τους ασθενείς, αρχίζοντας από τους πιο ελαφρά και προχωρώντας στους πιο βαριά.

– Δεν χρειάζονται αυτά, απάντησε με πίστη ο ιερέας. Έχω την Αγία Λαβίδα.

» Πραγματικά, στη Θεία Λειτουργία κοινώνησε κανονικά τους ασθενείς και ύστερα πλησίασε στην Ωραία Πύλη για να καταλύσει. Το έκανε αυτό για να τον βλέπουν όλοι, και να μάθουν οι γιατροί ότι η Θεία Κοινωνία είναι φωτιά που καίει τα πάντα»[14].

Άρα, λοιπόν, χρειάζεται πρώτα εμείς να διαθέτουμε τους οφθαλμούς της πίστεως και την προσωπική μας εμπειρία από το θεοσύστατο αυτό Μυστήριο και έπειτα, ακραιφνή και καθαρά, να την παραθέτουμε στο ευλογημένο ποίμνιό μας. Να προτρέπουμε τον λαό μας, έπειτα από εξομολόγηση και ειλικρινή μετάνοια, να προσέρχεται μετά φόβου Θεού, πίστεως και αγάπης στο Ιερό Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας. Ο Χριστός δε μεταδίδει ούτε μικρόβια, ούτε θανατηφόρους ιούς, παρά μόνο ζωή, φως, υγεία ψυχής και σώματος!

1Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, Ομιλία Ν’ εις το κατά Ματθαίον, PG 58,507.

2. του ιδίου, Ομιλία ΠΒ’ εις το κατά Ματθαίον, PG 58,744.

3. του ιδίου, Ομιλία Ν’ εις το κατά Ματθαίον, PG 58,507.

4. του ιδίου, Ομιλία ΣΤ’ εις την προς Κολοσσαείς, PG 62,342 και Ομιλία ΣΤ’ εις την προς Εβραίους, PG 63,125.

5. Άγιος Νικόλαος ο Καβάσιλας, Ερμηνεία της Θείας Λειτουργίας, κεφ. ΛΘ’, Φιλοκαλία των Νηπτικών και Ασκητικών 22,191.

6. Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, Υπέρ των ιερώς ησυχαζόντων, 1,3,38, ΕΠΕ 2,195.

7. Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, Ερμηνεία εις την προς Εβραίους επιστολή, PG 63,57.

8. Άγιος Ιουστίνος Πόποβιτς, Άνθρωπος και Θεάνθρωπος, Εσωτερική αποστολή της Εκκλησίας μας, εκδ. Αστήρ, Αθήνα 1969, σ. σ. 52-61.

9. Πατριάρχης Ιεροσολύμων Δοσίθεος Νοταράς, Ομολογία πίστεως, Όρος ιζ’, Βουκουρέστι 1715, σ. 761.

10. Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος, Επιστολή ΧΧ’ προς Εφεσίους, PG 5,661.

11. Ευχή Θείας Λειτουργίας Μεγάλου Βασιλείου.

12. Άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας, Ερμηνεία εις το κατά Ιωάννην Ευαγγέλιον, PG 73,581.

13. Άγιος Ιουστίνος Πόποβιτς, Δογματική, εκδ. Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, β’ εκδ, Άγιον Όρος 2019, σ. 735.

14. Ι.Μ. Παρακλήτου, Θαύματα και Αποκαλύψεις από την Θεία Λειτουργία, Ωρωπός Αττικής 1998, σ. σ. 149-150.